

податкові пільги, що має безпосередньо проявляється у загальному рівні оподаткування та сумах відрахувань до бюджету.

Література

1. Закон України „Про режим іноземного інвестування” від 19 березня 1996 року №93/96-ВР зі змінами і доповненнями.
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI зі змінами і доповненнями.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI зі змінами і доповненнями.
4. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Аналітичний обзор: Прямые инвестиции в Украину, апрель 2011 г. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kua.niko.ua/wp-content/uploads/2010/07/Sector_Review_Macro-c-FDI_2011_full-v_RU.pdf.

Ольга ШМОРГУН

ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ГЛОБАЛЬНЕ КОНКУРЕНТНЕ ЛІДЕРСТВО В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ НОВОГО СВІТОГОСПОДАРСЬКОГО ЛАДУ

Перше десятиліття ХХІ ст. ознаменувалося початком нової віхи трансформаційних процесів, розпочатих ще у минулому столітті. На зміну стабільного, хоча і напруженого, біполярного світу прийшла абсолютна та безапеляційна першість Сполучених Штатів майже у всіх галузях економіки, а відтак і затвердження їх як глобального лідера.

Проте, «новий світовий порядок» за своєю природою відкидає можливість існування єдиного світового гегемона, спираючись на багатовекторність розвитку національних економік та створенні нових світових економічних центрів. На практиці це втілюється у формуванні ряду міжнародних об'єднань (СНД, ЄС тощо), підписанні міжнародних економічних договорів про співпрацю (договір про заступання Європейське об'єднання вугілля та сталі, договір про заснування Європейська спільнота з атомної енергії та інші) та введення в обіг нової міжнародної валюти (євро).

Таким чином, сучасний поліполярний світ формує підґрунтя для забезпечення рівних можливостей розвитку для всіх країн планети, як суб'єктів міжнародних відносин. Проте в силу історичних чинників, географічному розташуванню та наявності природних ресурсів країни отримують ті чи інші конкурентні переваги перед своїми сусідами-суперниками, що дозволяє їм, за умов глобальної лібералізації ринків, отримати більший дохід та стати лідерами в окремих сферах господарювання. В цих умовах надзвичайно важливого значення набувають дослідження концепції глобального конкурсного лідерства, як цілісної системи взаємопов'язаних напрямків розвитку країни.

До числа основоформуєчих галузей глобального конкурентного лідерства ми відносимо: політику, екологію, інновації, інфраструктуру, виробництво, природні ресурси, ідеологію і фінансово-економічну, соціальну та військову сферу. Саме їх різноваріативне комбінування дає змогу країнам вчасно пристосовуватися до швидкоплинних умов світогосподарювання та утримувати позицію лідера, лише змінюючи так звані «основоположні компоненти» на нові, більш актуальні. Така системність розвитку вибраного ряду сфер дозволяє країнам компенсувати втрати конкурентних переваг в якійсь окремій галузі економіки.

На практиці ми можемо спостерігати втілення даної теорії у політиці США, ЄС, КНР та ОАЕ. Передбачивши занепад американської економіки, а саме фінансової сфери, уряд Сполучених Штатів перенаправив основну свою увагу на підвищення військової могутності та формування нової «глобальної ідеї міжнародної боротьби з глобальним тероризмом».[1] Європейський Союз, відчувши на собі удари світової фінансової кризи, починає масштабні реформування в соціальній

сфері, продовжує активно просувати підвищення екологічних стандартів, розвивати інфраструктуру, підвищувати витрати на науково-дослідні інститути. В ОАЕ спостерігається бум наукоємних галузей економіки, як факт об'єктивного розуміння, що країна не в змозі зайняти значиме місце в світовій ієрархії країн розвиваючи лише енергетичну сферу. Китайський же вчений Янь Суетун вбачає досягнення рівня глобального конкурента Сполученим Штатам в підвищенні якісних та кількісних показників чотирьох напрямків, а саме: військова, економічна, культурна та політична сфера. [2]

Резюмуючи вищевказане, можна стверджувати, що в умовах динамічно мінливого світопорядку категорія глобальне конкурентне лідерство стає тією віссю навколо якої починають крутитися держави, вступаючи в міжнародну боротьбу за світову першість.

Література

1. Пфаненитиль И.А. Двойные стандарты глобализации. [Electronic Resource] // Управления и экономика XXI века. – Mode of access: http://library.krasu.ru/ft/ft/_articles/0112750.pdf.

2. Тимофеев О. А. «Мягкие» методы международного влияния и трансформация внешнеполитической парадигмы в КНР [Electronic Resource] // ТОГУ. – Mode of access: <http://www.khstu.ru/vestnik/articles/347.pdf>.

Agnieszka BECLA

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Polska

WYKORZYSTANIE KONCEPCJI KOSZTÓW TRANSAKCYJNYCH DO OCENY SKUTKÓW NIEDOSKONAŁOŚCI PROCESU KOMUNIKOWANIA SIĘ I WYKORZYSTANIA INFORMACJI EKOLOGICZNEJ

W artykule przedstawiono możliwości wykorzystania koncepcji kosztów transakcyjnych do oceny skutków (kosztów) niedoskonałości procesu komunikowania się i wykorzystania informacji ekologicznej. Kategoria kosztów transakcyjnych posiada swoją historię w rozwoju myśli ekonomicznej i interesujące próby zastosowania. Należą do nich między innymi koncepcje W. Baumola, J. Tobina, D. Northa, R. Coase czy O. Williamsona. Autorka dokonała analizy procesu komunikowania się oraz identyfikacji jego zakłóceń i zniekształceń, a następnie oceniła koszty szumu informacyjnego i takich deformacji komunikacyjnych. Wykorzystała w tym celu kategorię kosztów transakcyjnych. Same koszty transakcyjne wywołują wiele wyzwań natury pojęciowej oraz obrachunkowej. Podobne problemy pojawiają się przy szumie informacyjnym, niedoskonałościach komunikowania się czy wykorzystaniu informacji ekologicznej. Autorka skupiła się na tych wybranych aspektach w kontekście funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego.

Cała analiza dotyczy wykorzystania informacji ekologicznej i komunikowania się w oparciu o taką informację. Ta sfera komunikacji interpersonalnej odgrywa we współczesnym społeczeństwie informacyjnym szczególnie ważną rolę. Jest ona dodatkowo wzmocniona, jeżeli społeczeństwo takie opiera swój przyszły rozwój na strategii zrównoważonego i trwałego rozwoju. Informacje ekologiczne stanowią podstawę takiej strategii, na wszystkich etapach jej przygotowania i realizacji. Nie ma żadnych możliwości podejmowania skutecznych działań w ramach strategii zrównoważonego i trwałego rozwoju bez posiadania odpowiednich informacji ekologicznych. Cały proces przygotowania (znajdowania i pozyskania) oraz gromadzenia i wykorzystania takich informacji z jej podstawowych źródeł (monitoring środowiska, ogólnokrajowa sprawozdawczość statystyczna, sprawozdawczość podmiotów gospodarczych, informacja rządowa samorządu wszystkich szczebli, informacja rządowa agend rządowych, wyniki badań naukowych, banki informacji regionalnej, oraz informacja nieoficjalna gromadzona przez ruchy społeczne i obywateli) jest kosztowny. Wypracowanie właściwych sposobów identyfikacji i kwantyfikacji oraz waloryzacji kosztów informacji ekologicznej staje się ważnym wyzwaniem analizy kosztów. Przedstawiony artykuł podejmuje to wyzwanie.

Marian MACIEJUK